

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	14.11.2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Adriana Garamiová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsdvory.edupade.org

11. Manažérske zhrnutie:

Definovanie problémov v edukačnom procese pri výučbe zameranej na porozumenie textu a čitateľskej gramotnosti (14.11.2019)

- Problémy vo výchovno-vzdelávacom procese
- Problémy a nedostatky pri práci s textom
- Možné riešenie problému
- Odporúčania pre členov klubu

Kľúčové slová: čítanie s porozumením, netradičné formy, celoživotné učenie, vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia, Štátny vzdelávací program

Krátka anotácia:

Najčastejším problémom v edukácii je slabá úroveň čítania a vnímania prečítaného textu. Čítanie s porozumením chápeme ako kompetenciu k celoživotnému učeniu, ktorú je nutné rozvíjať, pretože podmieňuje funkčnú gramotnosť.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Členovia KČG sa na stretnutí venovali týmto témam:

Forma: piate stretnutie bolo realizované formou diskusie

1. Problémy vo výchovno-vzdelávacom procese
2. Problémy a nedostatky pri práci s textom
3. Možné riešenie problému
4. Odporúčania pre členov klubu

Členovia KČG sa na stretnutí venovali týmto témam:

Forma: štvrté stretnutie bolo realizované formou diskusie

Po úvodnom privítaní a oboznámení sa s priebehom pedagogického klubu, učitelia v diskusii definovali problémy v edukačnom procese pri výučbe zameranej na porozumenie textu a čitateľskej gramotnosti, pričom nadviazali na informácie z predchádzajúceho stretnutia a hľadali možné riešenia uvedených problémov.

Problémy vo výchovno-vzdelávacom procese:

- Neustále zmeny učebných osnov s následnou zmenou učebníc, pričom každá novšia štátom dotovaná učebnica je horšia ako ktorákoľvek predchádzajúca.
- Nevhodný výber textov v učebniciach – viaceré texty sú nezaujímavé a nezábavné, mnohé s tlačovými preklepmi alebo gramatickými chybami.
- Slabá alebo nedostatočná koncentrácia žiakov pri výklade učiva (často spôsobená zvyšujúcim sa počtom žiakov so ŠVVP a ich následnou integráciou).
- Dvojazyčné prostredie
- Nezaujíma žiakov o systematickú prácu. Majú tendenciu pracovať rýchlo a povrchné.
- Veľa detí pochádza z rodín, ktoré nevenujú vzdelávaniu svojich detí náležitú pozornosť, svojmu dieťaťu pri domácej príprave do školy nevedia, nechcú alebo nemôžu pomôcť. Tárcha výučby tak zostáva na pedagógoch.

Problémy a nedostatky pri práci s textom:

- Na prvom stupni ZŠ je edukácia podporovaná hrovými činnosťami a zážitkovým učením. Ak má dieťa v neskoršom veku správne porozumieť čítanému textu, musí sa ho najskôr naučiť dobre vnímať. Kvalitu vnímania determinuje nielen úroveň schopnosti rozlišovať grafické symboly (písmená a slová), ale i celkové porozumenie významu textu a s tým spojené voľné zaobchádzanie s prečítaným textom. Ak si dieťa neosvojí techniku správneho čítania na 1. stupni ZŠ, má na 2. stupni problémy s rýchlosťou a správnosťou čítania. Ak sa sústreďí na to, aby text správne prečítalo, uniká mu jeho význam. Ak sa v texte nachádzajú pre dieťa neznáme slová (cudzie, historizmy, archaizmy, nárečové slová...) alebo menej frekvencované slová, dieťa textu nerozumie a nevie ho zreprodukovat', je demotivované požiadavkami vysoko presahujúcimi jeho momentálne možnosti.
- Zmenou spoločenskej komunikácie z priamej na prevládajúcu nepriamu (SMS, mms, internet) sa zhoršujú sociálne komunikačné spôsobilosti detí:
 - ☐ vyjadrujú sa nesúvisle
 - ☐ nedokážu určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
 - ☐ nerozumejú rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom verbálnej komunikácie a nedokážu na ne adekvátne reagovať
- Hrozí digitálna demencia (strácajú rozumové a vôľové vlastnosti, komunikačné schopnosti).
- Deti, ktoré pravidelne hrajú počítačové hry o 30% menej čítajú a o 34% sa menej pripravujú do školy.
- Na druhom stupni ZŠ došlo k zredukovaniu učiva, čo vytvorilo väčší priestor na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. K rozvoju kritického myslenia a čitateľskej gramotnosti má prispieť i literárna zložka. Čítanie sa zameriava na recepciu, umeleckú interpretáciu a hodnotenie textov. Aby bol splnený edukačný cieľ, mal by sa žiak pri svojom úsudku opierať o vedomosti ovplyvnené socio-kultúrnym prostredím,

skúsenosťami, vlastnými túžbami. To je veľmi ťažko realizovateľné, nakoľko sa sociálne komunikačné spôsobilosti detí neustále zhoršujú.

Možné riešenie problému:

- Ťažisko práce je na učiteľovi. Sústrediť sa na čo najefektívnejší štýl výučby.

Okrem formulovania hlavnej myšlienky alebo krátkej charakteristiky textu využívať:

- ☐ tvorbu nadpisov, podnadpisov
- ☐ grafické spracovanie textu alebo iné tvorivé úlohy
- ☐ využívanie viacerých zdrojov získavania údajov
- ☐ porovnávanie informácií z rôznych zdrojov
- ☐ práca s internetom
- ☐ prepájanie situácií na bežný život
- ☐ vyvodzovanie vzťahov medzi informáciami na vyššej úrovni, hodnotenie textov
- ☐ zaraďovanie ukážok s nesúvislými textami (mapy, grafy, tabuľky a pod.)
- ☐ meniť tradičný model vyučovania na konštruktivistický

- Venovať zvýšenú pozornosť žiakom 1. stupňa ZŠ s poruchami výslovnosti a neskôr čítania

- Nevyhnutnosť ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti kritického myslenia a čitateľskej gramotnosti.

- Využívanie inovačných metód a foriem práce.

- Zlepšovanie materiálno-technického vybavenia školy.

13. Závery a odporúčania:

Koordinátorka pedagogického klubu stručne zhrnula stretnutie a navrhla odporúčania pre členov klubu na rozvoj čitateľskej gramotnosti na úrovni tried:

Na rozvoj čitateľskej gramotnosti využívať netradičné formy:

- Čítajú rodinní príslušníci triedy pre triedu
- 15 – min. hlasné čítanie pre šikovného žiaka
- Čítajú starší žiaci mladším
- Tvorba maľovaného čítania (podľa prečítaného textu) – leporelo
- Návrh obalu na knihu
- Dni čitateľských kútikov

Trénovať a viesť žiakov k tomu, aby čítali texty pozorne – využívať metódy zisťovania porozumenia textu, napr. voľnú reprodukciu, metódu kladenia otázok, cloze test (dopĺňanie vynechaných slov do textu), vytvorenie súhrnu žiakom a pod.

Učiteľom sa odporúča rozšíriť si vedomosti v oblasti metód pre prácu s textom a naučiť sa, ako pripravovať úlohy na porozumenie textu s dôrazom na metódy práce s textom a metódy na zisťovanie porozumenia

K čitateľskej gramotnosti musia viesť žiakov aj učitelia iných predmetov, ako len vyučujúci slovenského jazyka a literatúry

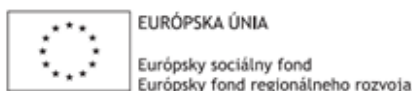
Využívanie motivácie pri práci s textom – napr. dramatizácia, vloženie moderných prvkov do príbehu, využívať texty, ktoré sú pre žiakov zaujímavé

Pri práci s textom nevynechávať nesúvislé texty – grafy a tabuľky...

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
15. Dátum	14.11.2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Rošková
18. Dátum	14.11.2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód ITMS projektu	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 14.11.2019

Trvanie stretnutia: od 13.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takáčsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Juhászová		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou
7.	Mgr. Martina Muková		ZŠ Dvory nad Žitavou
8.	Mgr. Mária Pozsonyiová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia

